

Handläggare
Linda Melin
Telefon: 08-50803644

Till
Spånga- Tensta stadsdelsnämnd

Återtagande av deltagande i centralupphandling samt stängning av platser på Elinborgs vård- och omsorgsboende

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner återtagandet av medverkan i centralupphandlingen av vård- och omsorgsboende 2018.
2. Stadsdelsnämnden beslutar att stänga samtliga 40 platser vid Elinborgs vård- och omsorgsboende och lämna lokalerna senast den 31 oktober 2018, och rekommenderar kommunstyrelsens ekonomiutskott att godkänna beslutet.
3. Stadsdelsnämnden ger stadsdelsförvaltningen i uppdrag att säga upp hyresavtalet med Micasa fastigheter i Stockholm AB gällande Elinborgs vård- och omsorgsboende under förutsättning att kommunstyrelsens ekonomiutskott godkänner förslaget.
4. Omedelbar justering.

Per Kjellander
Stadsdelsdirektör

Margareta Ericson
Avdelningschef

Sammanfattning

Den 12 juni 2017 fattade Kommunfullmäktige (Dnr: 170-773/2017) beslut om vilka vård- och omsorgsboende som ska ingå i stadens centralupphandling 2018. Det beslutades att Elinborgs vård- och omsorgsboende ska ingå tillsammans med tre andra av stadens vård- och omsorgsboende. Sedan beslut om centralupphandlingen fattades har ny information om boendet kommit till förvaltningens kännedom. Sammantaget leder det till bedömningen att Elinborgs vård- och omsorgsboende inte har förutsättningar att ingå i centralupphandlingen. Orsakerna är bland annat eftersatt underhåll av lokalerna samt att dess utformning och standard inte lever upp till de krav som IVO ställer.

Med anledning av långvarig sviktande beläggning föreslår förvaltningen nämnden att i samband med att nuvarande entreprenörs avta löper ut stänga verksamheten.

Lokalerna kommer efter slutförd renovering att kunna drivas som boende i någon form för målgruppen äldre, till exempel seniorboende med aktivitetscentra.

Bakgrund

Avbryta medverkan i centralupphandling

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd fattade i februari beslut om att genomföra en ny upphandling i samband med att nuvarande entreprenörs avtal löper ut den 31 oktober 2018. Beslutet antogs av KF i juni 2017 och innebär att Elinsborg ingår i den Centralupphandling av vård- och omsorgsboende som leds av Äldreförvaltningen.

Arbetet med centralupphandlingen inleddes under sommaren 2017. Under denna tid, fram till oktober 2017, har ytterligare uppgifter om boendet och standarden i fastigheten framkommit. Denna information har delvis varit ny för förvaltningen och är av en sådana karaktär att ett nytt ställningstagande varit påkallat. Mot denna bakgrund har Spånga-Tensta ställt en begäran till Äldreförvaltningens direktör om att få avbryta medverkan i centralupphandlingen. Beslutet fastställs av äldre- och omsorgsnämnden den 24 oktober 2017. Hanteringen av den fortsatta processen kring verksamheten på Elinsborg vård- och omsorgsboende åligger därefter Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning att hantera.

Elinsborgs vård- och omsorgsboende

Fastigheten är i behov av omfattande renoveringar så som stambyte. Lägenheternas standard är överlag låg. Vissa lägenheter uppfyller inte den norm för tillgänglighet som är förenliga med målgruppen. Bland annat är köken i de enskilda lägenheterna från byggåret och uppfyller inte dagens norm för byggstandard. Likaså är standarden på golv, väggar och tak eftersatta med synliga skador i lägenheter, i korridorer och i gemensamhetsutrymmen. Även skadedjur har till och från varit ett problem, bland annat råttor som vistas och syns såväl på gården utanför huset som inne i byggnaden. Uppfräschning av vissa lägenheter och gemensamma utrymmen har skett sedan byggåren men någon genomgripande renovering har inte skett.

Vissa brister i inomhusmiljön har också lett till arbetsmiljöproblem, något som framkommit i dialog med entreprenören under hösten 2017. Ett sådant exempel är att personalens omklädningsrum ligger i källaren av byggnaden. Eftersom det finns andra verksamheter i samma hus, sker det att obehöriga vistas i de utrymmen som tillhör

Elinsborgs vård-och omsorgsboende. Källaren som är otillgänglig upplevs som speciellt otrygg att vistas i. Personalen upplever risker i att behöva gå ner i källaren för att byta om. Detta har lett till att personalen, av arbetsmiljöskäl, inte använder källaren för ombyte. Personalen byter istället om uppe på avdelningen och nyttjar ett utrymme som inte är anpassat för detta ändamål. Det finns till exempel inga duschar eller toaletter i anslutning till de tillfälliga omklädningsrummen, något som arbetsmiljöverket ställer krav på.

Miljön och omgivningen

I ärendet gällande avveckling av Tensta servicehus, som beslutades av stadsdelsnämnden 2016, konstaterades omfattande behov av förändring i utomhusmiljön kring fastigheten. Problematiken som redogjordes för innefattade bland annat att obehöriga vistades utanför servicehuset. Det förekom kriminell aktivitet i och runt fastigheten. Drogmissbruk och droghandel skedde öppet under kvällar och nätter på servicehusets innergårdar. Hög musik och högljudda personer samt bråk och misshandel förekom. Obehöriga personer tog sig in i fastigheten nattetid. Brukarna och personal upplevde otrygghet och det uppstod ofta hotfulla situationer.

Liknande problem som konstaterades för ett år sedan är fortfarande aktuella, såväl i fastigheten som i den omgivande miljön. Detta leder till problem för både brukare som personal. Framför allt handlar problemen idag om otrygghet i samband med att obehöriga vistas i lokalen samt att stora grupper vistas på gården i anslutning till boendet.

IVO

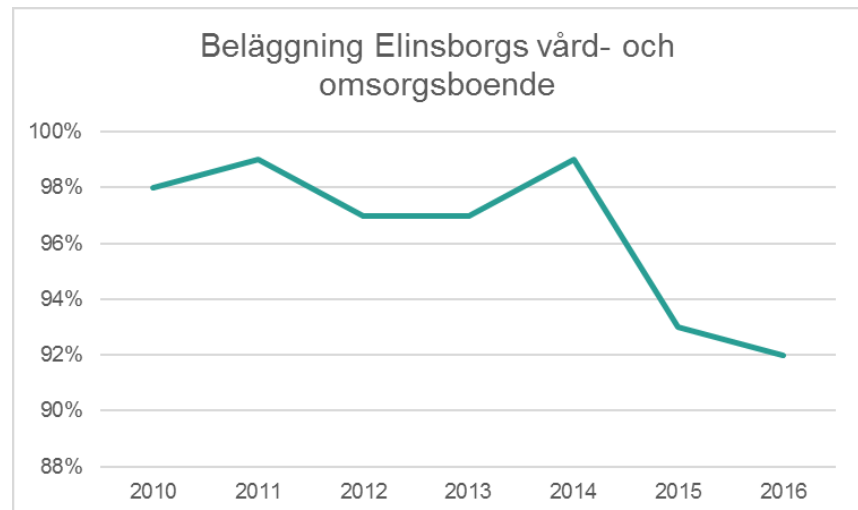
Tillståndsplikt för entreprenadverksamheter infördes den 15 april 2017. Inspektionen för vård och omsorg, IVO, ställer bland annat krav på lokalernas utformning, miljö och standard i samband med att de gör tillståndsprövning för en ny entreprenör. IVO hade med stor sannolikhet inte beviljat tillstånd för en kommande entreprenör med utgångspunkt i lokalernas nuvarande standard och skick. Då entreprenadverksamheter inte tidigare omfattats av tillstånd har frågan inte varit aktuellt att ta ställning till gällande Elinsborg. Det blev dock uppenbart i samband med planen om förnyad upphandling och ett skäl till varför verksamheten inte bör ingå i centralupphandlingen.

Sviktande beläggning hos nuvarande entreprenör

År 2012 lyfte Kavat Vård frågan om sviktande beläggning.

Stadsdelen och Kavat Vård kom då gemensamt fram till att minska antalet permanenta platser till förmån för utökning av korttidsplatser. Under en period kunde Kavat Vård med hjälp av

utökad korttidsvård upprätthålla beläggningen. Den 6 maj 2013 aktualiserade Kavat Vård på nytt frågan om sviktande beläggning genom en skrivelse till förvaltningen med begäran om att få avveckla ett antal platser. Någon överenskommelse om förändring fattades aldrig 2013. Avtalet förlängdes vid årsskiftet i januari 2016, för de sista två återstående åren i avtalet.

Under de första 6 månader 2017 har beläggningen fortsatt att svikta. Orsakerna är främst att lokalerna är gamla vilket upplevs oattraktivt när det finns möjlighet att välja andra moderna bostäder. Entreprenören inledde återigen en dialog med förvaltningen och ett gemensamt beslut fattades om att tomställa ett våningsplan motsvarande 10 platser och göra om till korttidsverksamhet för personer under 65 år. Någon sådan verksamhet har av olika skäl ännu inte kommit igång. En bidragande orsak är att IVO inte fattat något beslut huruvida de kommer bevilja tillstånd eller inte för att bedriva en sådan verksamhet. Att bedriva verksamhet utan tillstånd från IVO är förenat med vite. Med utgångspunkt i att 10 platser för korttids är tomställda, uppgår det faktiska platsantalet till 30 platser. Endast 23 av dessa platser är per oktober 2017 belagda.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa. Avdelningen för analys och kvalitet har medverkat i arbetet. Samråd har även skett med Äldreförvaltningen, Micasa och Stadsledningskontoret. Ärendet har förhandlats vid SVG den 20/10.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En låg beläggning under lång tid visar att det finns en liten efterfrågan om att bo på Elinsborg vård- och omsorgsboende. Förvaltningen har i dialog med entreprenören gjort flera omstruktureringar av boendet sedan 2012 i syfte att öka beläggningen.

Då renoveringen av lokalerna har visat sig bli så omfattande gör förvaltningen bedömningen att det inte går att bedriva verksamhet med god kvalitet i lokalerna under renoveringstiden. Förvaltningens förslag är därför att samtliga platser stängs och att lokalerna lämnas i samband med att nuvarande entreprenadavtal upphör, den 31 oktober 2018. Det blir då en naturlig stängning av platser eftersom avtalet med nuvarande entreprenör inte går att förlänga.

Förvaltningen gör bedömningen att de som idag bor i vård- och omsorgsboendet eller på korttidsboendet kommer att kunna erbjudas plats på andra boende i närområdet eller i annan stadsdel.

Platstillgången på andra vård- och omsorgsboende är hög. Äldrenämnden fastslår i sin boendeplan 2018 med utblick mot 2040, att det råder en överetablering av vård- och omsorgsboende. Ett nytt boende kommer också under 2018 att stå klart i Spånga, med totalt 54 platser.

Äldreförvaltningens köhantering har också bekräftat att det sett över hela staden finns fler lediga platser än vad som efterfrågas.

Förvaltningens bedömning är därför att de boende vid Elinsborg skulle kunna erbjudas nya bostäder oavsett om flytten sker på kort sikt eller om de väljer att flytta ut under 2018.

De boende på Elinsborg kommer att erbjudas stöd inför den förestående flytten. Personligt besök och informationsträffar kommer erbjudas, där biståndshandläggare och/eller ansvarig enhetschef deltar. Förvaltningen samordnar det praktiska som har med flytten att göra för de som så önskar, som flyttfirma, el-abonnemang, folkbokföring och eftersändning av post. Den enskilde får ersättning för eventuella utlägg på grund av flytten. De kommer finnas möjlighet för den enskilde att påverka när i tiden flytten ska ske. Eftersom nuvarande entreprenörs avtal löper ut 2018-10-31 finns möjlighet för god framförhållning för de som vill.

Förvaltningen planerar tillsammans med entreprenören att inleda arbetet med information till de enskilda i nära anslutning till nämndens sammanträde. Förvaltningen har avsatt resurser för arbetet. Trots större arbetsinsats från förvaltningen kommer de ekonomiska konsekvenserna snabbare att realiseras.

Förvaltningen gör bedömningen att driva verksamhet i egen regi inte skulle ändra förhållandena och är därför inte ett alternativ. Problemet med den eftersatta standarden skulle kvarstå. Likaså den låga beläggningen. Initialt och över tid skulle också ett sådant övertagande vara mycket kostsamt för förvaltningen. Idag finns till exempel inte sjuksköterskor eller paramedicinare anställda i förvaltningen. Att bygga upp en sådan organisation är kostsam i förhållande till de relativt få platserna.

Lokalerna kommer även efter slutförd renovering att kunna drivas som boende i någon form för målgruppen äldre. Dock kommer renoveringen inte omfatta den fullvärdighet som krävs för att driva vård- och omsorgsboende. Exempel på boende som skulle kunna bli aktuellt är seniorboende med aktivitetscentra. Seniorboende förmedlas av Micasa. Aktivitetscentret drivs i stadsdelsförvaltningens regi. En sådan omvandling skulle troligen bättre matcha efterfrågan på boendeplatser samtidigt som ett aktivitetscenter riktar sig både till boende på seniorboendet och till andra äldre i stadsdelen. Detta möjliggör för aktiviteter och social gemenskap för betydligt fler äldre i hela stadsdelsnämndsområdet.

Förvaltningen föreslår att nämnden fattar beslut om att i samband med att nuvarande entreprenörs avtal löper ut den 31 oktober 2018 stänga platserna och lämna lokalerna vid Elinsborgs vård- och omsorgsboende

Bilaga:

1. Förhandlingsprotokoll MBL 19 § från 20 oktober 2017
2. Risk och konsekvensbedömning